

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Navrhovaná novela nařízení vlády, kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení

V současné době prochází připomínkovým mezirezortním řízením novela vládního nařízení č. [142/1994](#) Sb., kterým se stanoví výše úroků prodlení a poplatku z prodlení podle občanského zákoníku ("nařízení").

Právo na úrok z prodlení zakotvuje § 517 odst. 2 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů a § 369 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, který odkazuje na předpisy práva občanského a fakticky tak na prováděcí předpis k občanskému zákoníku.

Důvodem předkládané technické novely nařízení je zpřesnění transpozice směrnice 2000/35/ES, o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích ze dne 29.6.2000 ("směrnice"). Výše uvedená směrnice se sice podle své preambule vztahuje pouze na obchodě-závazkové vztahy, nicméně vzhledem k postavení občanského zákoníku v právním řádu České republiky platí ustanovení o úroku z prodlení a poplatku z prodlení i v občansko-právních vztazích.

Dřívější novela nařízení ze dne 23.3.2005 provedená nařízením vlády č. [163/2005](#) Sb., vycházela z nesprávného výkladu výše uvedené směrnice, resp. čl. 3 odst. 1 písm. d) této směrnice.

Současný systém výpočtu úroků z prodlení vychází z toho, že se vždy použije repo sazba platná v první den kalendářního pololetí a úroková sazba se použije pro každé pololetí jiná, což má za následek proměnlivou výši úroku z prodlení co půl roku v průběhu prodlení.

Cílem zamýšlené novely nařízení je změna současného systému výpočtu úroku z prodlení, aby výše úroků z prodlení byla v souladu se směrnicí nastavena tak, že bude po celou dobu trvání prodlení jednotná. Po vzoru anglické úpravy se nově navrhuje, aby výše úroku z prodlení odpovídala výši repo sazby platné k poslednímu dni předcházejícímu kalendářnímu pololetí, ve kterém k prodlení došlo, zvýšené o sedm procentních bodů. Výše takto určené úrokové sazby, jak již bylo řečeno výše, pak zůstane po celou dobu prodlení neměnná. Součástí předkládané novely nařízení je také návrh, aby se výše úroků z prodlení, které započalo před nabytím účinnosti předkládané novely, posuzovala podle novelizovaného ustanovení § 1 nařízení. Tato retroaktivita by se však vztahovala pouze na případy, pro něž platí mechanismus výpočtu úroku z prodlení dle repo sazby, tj. od 28.4.2005. Předkladatelem navrhovaná zpětná účinnost může - v případě přijetí návrhu - způsobit automatické navýšení zákonných úroků z prodlení na výši odpovídající repo sazbě zvýšené o sedm procentních bodů ke dni prodlení. V některých případech tak může jít o repo sazbu starou i několik let a tedy od dnešní sazby

1,25% vyšší.

Výše uvedená změna způsobu výpočtu povede primárně k zjednodušení výpočtu zákonných úroků z prodlení, avšak na druhé straně nelze nevidět, že při současných nízkých úrokových sazbách je nová právní úprava výhodnější pro dlužníky, kteří by se k dnešnímu dni dostali do prodlení.

Závěrem stojí za zmínku probíhající legislativní proces na úrovni Evropského parlamentu a Rady, kde se v současné době nachází zcela nové přepracování směrnice o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.

Cílem přepracování směrnice je zlepšit v době propadu hospodářství EU účinnost prostředků nápravy u opožděných plateb, a to zejména tím, že bude stanoven nárok na náhradu administrativních nákladů a nárok na náhradu za interní náklady vzniklé v důsledku opožděných plateb. Cílem návrhu je také zkrácení platebních lhůt pro platby ze strany orgánů veřejné moci podnikům. Způsobu výpočtu úroku z prodlení se přepracování směrnice v podstatě nedotkne.

Mgr. Karel Jandus

Mgr. Radka Rutar

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 Praha 1

tel: +420 - 221 430 111

fax: +420 - 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [K průlomovému rozhodnutí NS ČR ve věci práv dlužníků ze vztahů zajištěných finančními zárukami](#)
- [NSS sjednotil judikaturu ve věci odvodu za porušení dotačních pravidel](#)
- [Formální náležitosti zastoupení v daňovém řízení v kontextu rozsudku Nejvyššího správního soudu, čj. 4 Afs 353/2018-37, ze dne 18. února 2019](#)
- [Jak se připravit na daňovou kontrolu z finančního úřadu](#)
- [Nespoutaný blockchain nebo virtuální El Dorado neomezených možností. Kolizně-právní kontext](#)
- [Zásadní změna v rozdělování zisku u akciové společnosti](#)
- [Základní zásady daňového řízení](#)
- [Získávání informací správcem daně v rámci vyhledávací činnosti](#)
- [Sankce po ukončení daňové kontroly při doměření daně](#)
- [Změna zdanění drobných přivýdělků: Přiblížení výše částky pro uplatnění srážkové daně částce rozhodné pro účast na nemocenském pojištění](#)

- [Pobídky ve světle regulace distribuce finančních produktů](#)